

Krokfiske. Fiskerätten här på orten i Bjärshögs
Bara ö Mölleberga rocknar ~~be~~ Fiske bedrivs av kring-
vandade tattare och äldre gubbar ungefär för 50 år
bedrivs med metropö och s. k. ålakraas som på den
tiden var fritt för vem som helst. Markägare och amenda-
tören har bedrivit mycket lite fiske. Vid Mölleberga
krann där Lage å flyter förbi har ägaren av krannen en
ålhumma som han fänger rätt mycket ål i, det är det
enda fisket som bedrivs här på orten med framgång.
De ovannämnda personerna fiskar med kroke i gamla mer-
gelgravar och någon gång i Lage å där de även fångade
kräfter. I Bara rocken finns en vattensamling som
kallades Rams mossen som numera är utgrävd där-
med försvann fisken det fiske som bedrivs där för 50
år sedan är nu slut. I Mölleberga är träns stens
vattensamlingar som varit mergelgravar ~~men~~ som
fiskades för ovannämnda tid sedan men numera hör
man aldrig tala om att där fiskas. Folk köper fisk

Lm F 67

24.
fiskhandlare som kör omkring i bil eller cykel med
fisk till försäljning. Några andra fiskerskapat är krok
är icke känt på denna ort. De köptes i järnhandlare-
butikerna i Malmö och Lund. Tunga hjälpskapat är kända
man brukar sätta markor på kroken som bete. Tungen
särskild plats finnes för fisket mer än de förut nämnda.
Vasbyggs är aldrig omtalat eller känt av någon här på
orten någon fiskodling eller kombiäckring förekommer inte.
I Lege å förekommer endast ål och aborre. I torvmorrar som
numera är utgräpda och torrlagda fanns gäddor men de
hadu bismak av torvjorden och därför inte så efter-
sökta som fisk från rinnande vatten. Innan Lördala
sockerfabrik upphörde med sin verksamhet så tät de
giftigt avfall rinna ut i Lege å som gjorde att det
som fiskar flytande som var döda redan fabriken upp-
hört så har nog fiskbeståndet ökat i detta vattendrag.

Svar å frågelista 67. Den generation som ledd på 1880- och 1890-talet talade mycket om Karl den XII han var i deras Lycke hjälten som ~~var~~ genom sina krigiska bragder var en god svensk. Senare tidens människor som varit på folkhögskolor och andra högre skolor har en mera positiv inställning till Sveriges historia. I Bökebergs skog som tillhör Skabarijs lidekomiss finnes en ek som kallas Karl XII ek nämnda kung hade under sina riddturet bundit sin häst i denna ek och vila här under natten där är fäst en tavla av metall. Jag skall resa dit till sommaren och ~~och~~ fotografera densamma och skära upp vad där står på tavlan och sedan skicka det till Folkliksarkivet i Lund. Det berättas att äskan slog ner i densamma för 20 år sedan men den medre delen är kvar all grönaka har försvunnit genom äskelaget. För 30 år sedan var jag i Mölleberga skola och höjde på ett föredrag som hölls av professor Stille i Lund som enligt vad jag kunde förstå var en stor beundrare av kung Karl och försvann ämn

N. M. 67.

de minsta som kung Karl gjorde sig skyldig till. När för
läsaren hade slut resten en gemytlig arbetare sig ^{och} försklog
att vi skulle utbringa ett ynfälligt brev för Karl XII
vilket även skedd. Det berisar ju att vårt folks bredare
lager har i långa tider beundrat kung Karls bedrifter
som härskare och krigare. Om kungar längre tillbaka
i tiden har jag inte hört något berättas från gemene
man så mycket. Det talades ju om Gustav den II Adolfs
segrar på de tyska slagfälten och Karl X tog över
bält även Karl den XI läger vid Lund vid detta slag
hörde jag berättas ^{en} av Kristoffers som hört det av sina
fäder genom muntlig tradition att dagen efter slaget
hade vid Lund hade barnen i kringliggande byar sprun-
get ut ^{till} slagfältet och tagit knappar från de fallna
uniformer som de använde som lekraker. En gammal
kyrkovaltmästare i Bjärshög som var född 1843 berättade för
mig när jag var 20 år gammal om Karl den XIII Johan
att han under sin ungdom i ett slag varit omringrad av

tre fiender som ^{han} högg ner i vilket slag det hände
 har jag glömd. Samme man var fader tjänsade som
 menig man vid Skånska husarregementet hade hört
 officerare som samtalat om Karl den IX därvid hade
 den ene av dem sagt att när reformen om afskaffande
 av ständsriksdagen och trähamnarriksdagen skulle
 införas i stället så hade det varit motståndare till
 förslaget då skulle Karl den IX ha dragit sin
 värja och sagt att vill ni inte gå med på denna
 reform så samt som denna värja är blå skall den
 bli blå. Huruvida denna historia är med san-
 ningen överensstämmande vet man inte. Jag har
 aldrig hört några historier från den tid Skåne var
 dansk. En sägen från Borgholm minner jag det är
 nog 25 år sedan jag och min fru var på besök hos
 en släkting som bodde vid stora landsvägen i Borgholm
 en äldre man som var granne till nämnda släkting
 berättade att när den danske konungen flydde till Landshövda
 vid slaget vid Lund har stannat vid en brun i Borgholm och därvid där

han vattnat sina hästar
 och ämnat spika och följande
 gåro släppt sin häst som
 hade ämnat spika ifrån ett de
 skulle skryms på för Karl var efter dem.

Uppgifterna hänföra sig till

Landskap: *Skåne.*

Härad: *Bara.*

Socken: *Bjärshög hette föint Bjereskög.*

Uppteckningsår: *1949. 108/119 d*

Uppgifterna lämnade av

Namn: *Nils Hansson*

Adress: *Bjärshög pr Kvarnby*

Födelseår och födelseort: *1876 Bjärshög.*

Folklivsarkivet i Lund beder Eder härmed vara vänlig besvara nedanstående frågor, vilka ha sammanhang med grödans inbärgning i äldre tid. Särskilt äro vi angelägna att få veta benämningar och namn på ortens dialekt. Saknar Ni själv kännedom här- om, äro vi tacksamma, om Ni vill utfråga äldre personer, vilkas namn, ålder och födelseort i så fall böra uppges. Angiv vad som gäller äldre förhållanden och vad som ännu existerar. Numrera svaren efter frågorna.

Frågor:

1. Hur transporteras grödan hem från åkern?
2. Huru benämnes på Eder ort det utrymme i uthusbyggnaden, där den otröskade grödan förvaras? Finns mer än en benämning för detta utrymme?
3. Utgöres golvet i detta utrymme av bara marken, eller är det byggt av särskilt material?
4. Består golvet i logen, där säden slagtröskades, av träplan- kor, lera eller cement?
5. Finns logbalk (skifte) mellan trösklogen och det utrymme där den otröskade grödan förvaras?
6. Har någon förändring av de i föregående punkter om- nämnda förhållanden inträffat under senare tid (t. ex. under de sista 100 åren)? I så fall när och av vilken orsak (t. ex. ändrade tröskningsförhållanden)?

Svar:

Grödan transporterades i vagnar med 7 alna långa häckar längre tillbaka i tiden voro häckarna icke mer än 6 alnar långa.
 Skallades logolo frar icke hört något annat namn innan säden äktes in på inban halm in i logolot för att fuktigheten inte skulle förtöra säden.
 Golvet utgjordes av bar mark.
 Golvet på själva logen bestod av lera som packades hårt med en plankor med ett shaft av trä som arbetades med till golvet var hårt nog att kunna träska med slager på.
 Ja det var var s. k. logbalk som utgjordes av timmer och murad med lera.
 På 1880-talet började ångtröskarna att användas så blev några av dessa balkar ett borttaga därför att säden kunde lättare transporteras till tröskan.